

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

8. oktober 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 2011/83/EU – artikel 2, nr. 11), artikel 14, stk. 3, og artikel 16, litra m) – fjernsalg – levering af digitalt indhold og digitale tjenester – fortrydelsesret – forbrugerens forpligtelser i tilfælde af fortrydelsesrettens udnyttelse – beregning af det beløb, der skal betales af forbrugeren for de ydelser, som leveres inden udøvelsen af fortrydelsesretten – undtagelse til fortrydelsesretten i tilfælde af levering af digitalt indhold«

I sag C-641/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Amtsgericht Hamburg (byretten i Hamburg, Tyskland) ved afgørelse af 23. august 2019, indgået til Domstolen den 30. august 2019, i sagen

EU

mod

PE Digital GmbH

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af dommerne C. Toader, som fungerende afdelingsformand, M. Safjan (refererende dommer) og N. Jääskinen,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- EU ved Rechtsanwalt T. Meier-Bading,
- PE Digital GmbH ved Rechtsanwalt C. Rohnke,
- den belgiske regering ved P. Cottin og S. Baeyens, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved B.-R. Killmann og C. Valero, som befuldmægtigede,

* Processprog: tysk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2, nr. 11), artikel 14, stk. 3, og artikel 16, litra m), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF (EUT 2011, L 304, s. 64).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem EU i sin egenskab af forbruger og PE Digital GmbH vedrørende det beløb, som EU skylder sidstnævnte efter udøvelsen af retten til at fortryde den aftale, der er indgået med dette selskab.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 4., 19. og 50. betragtning til direktiv 2011/83 har følgende ordlyd:

»(4) [...] For at kunne fremme et reelt indre marked for forbrugerne og sikre den rette balance mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne samtidig med, at nærhedsprincippet overholdes, er det imidlertid nødvendigt at harmonisere visse aspekter af lovgivningen om forbrugeraftaler om fjernsalg [...]

[...]

(19) Digitalt indhold betyder data, der er produceret og leveret i digital form, såsom computerprogrammer, applikationer, spil, musik, videoer eller tekster, uanset om der opnås adgang hertil via downloading eller streaming, fra et fysisk medium eller på nogen anden måde. Aftaler vedrørende levering af digitalt indhold bør være omfattet af dette direktiv. [...] [A]ftaler med digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, [bør] i relation til dette direktiv hverken klassificeres som købsaftaler eller tjenesteydelsesaftaler. I forbindelse med sådanne aftaler bør forbrugeren have en fortrydelsesret, medmindre forbrugeren har givet sit samtykke til, at leveringen i medfør af aftalen påbegyndes inden fortrydelsesfristen udløber, og har anerkendt, at vedkommende dermed vil miste sin fortrydelsesret. [...]

[...]

[50] På den ene side bør forbrugeren kunne udøve sin fortrydelsesret, selv om vedkommende har anmodet om tjenesteydelsens levering inden udløbet af fortrydelsesfristen. På den anden side bør den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren udøver sin fortrydelsesret, have sikkerhed for at få en rimelig betaling for den tjenesteydelse, vedkommende har leveret. Beregningen af det forholdsmæssige beløb bør baseres på den pris, der er fastsat i aftalen, medmindre forbrugeren påviser, at den samlede pris i sig selv er uforholdsmæssig, i hvilket tilfælde det beløb, der skal betales, beregnes på grundlag af markedsværdien af den leverede tjenesteydelse. Markedsværdien bør fastsættes ved at sammenligne prisen på en tilsvarende tjenesteydelse ydet af andre erhvervsdrivende på tidspunktet for aftalens indgåelse. Forbrugeren bør derfor anmode om levering af tjenesteydelserne inden udløbet af fortrydelsesfristen i form af en udtrykkelig

anmodning herom og, i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted, på et varigt medium. Ligeledes bør den erhvervsdrivende på et varigt medium oplyse forbrugeren om eventuelle forpligtelser til at betale de forholdsmæssige omkostninger for de allerede leverede tjenesteydelser. [...]«

- 4 Dette direktivs artikel 2, der har overskriften »Definitioner«, har følgende ordlyd:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

- 6) »tjenesteydelsesaftale«: enhver aftale, dog ikke en købsaftale, i henhold til hvilken den erhvervsdrivende leverer eller påtager sig at levere en tjenesteydelse til forbrugeren, og forbrugeren betaler eller påtager sig at betale prisen herfor

[...]

- 11) »digitalt indhold«: data, der fremstilles og leveres i digital form

[...]«

- 5 Direktivets artikel 7 med overskriften »Formelle krav for aftaler indgået uden for fast forretningssted« bestemmer i stk. 3:

»Hvis en forbruger ønsker, at udførelsen af tjenesteydelser eller leveringen af vand, gas eller elektricitet, når disse varer ikke sælges i en afgrænset volumen eller i en bestemt mængde, eller af fjernvarme skal påbegyndes, inden fortrydelsesfristen udløber, jf. artikel 9, stk. 2, skal den erhvervsdrivende kræve, at forbrugeren fremsætter en sådan udtrykkelig anmodning på et varigt medium.«

- 6 Samme direktivs artikel 9 med overskriften »Fortrydelsesret« foreskriver i stk. 1:

»Medmindre undtagelserne i artikel 16 finder anvendelse, har forbrugeren en frist på 14 dage til at fortryde en aftale om fjernsalg eller en aftale indgået uden for fast forretningssted uden angivelse af årsag og uden at pådrage sig andre omkostninger end dem, der er fastsat i artikel 13, stk. 2, og artikel 14.«

- 7 Artikel 14 i direktiv 2011/83 med overskriften »Forbrugerens forpligtelser i tilfælde af fortrydelse« bestemmer:

»[...]

3. Udøver en forbruger sin fortrydelsesret efter at have fremsat en anmodning herom i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, eller artikel 8, stk. 8, betaler forbrugeren den erhvervsdrivende et beløb, der står i et rimeligt forhold til det leverede indtil det tidspunkt, hvor forbrugeren har underrettet den erhvervsdrivende om sin udøvelse af fortrydelsesretten, sammenlignet med fuld opfyldelse af aftalen. Beregningen af det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale til den erhvervsdrivende, skal ske på grundlag af den samlede pris, der er fastsat i aftalen. Er den samlede pris urimelig høj, beregnes det forholdsmæssige beløb på grundlag af markedsværdien af det leverede.

4. Forbrugeren hæfter ikke for:

- a) udførelse af tjenesteydelser eller levering af vand, gas eller elektricitet, når disse varer ikke sælges i en afgrænset volumen eller i en bestemt mængde, eller af fjernvarme, helt eller delvist, inden fortrydelsesfristen udløber, såfremt:
 - i) den erhvervsdrivende har undladt at give oplysninger i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra h) eller j), eller
 - ii) forbrugeren ikke udtrykkeligt har anmodet om, at udførelsen skulle påbegyndes inden udløbet af fortrydelsesfristen, jf. artikel 7, stk. 3, og artikel 8, stk. 8, eller
- b) hel eller delvis levering af digitalt indhold, der ikke leveres på et fysisk medium, hvis
 - i) forbrugeren ikke på forhånd har givet sit udtrykkelige samtykke til, at udførelsen kan påbegyndes inden udløbet af den 14-dages frist, der er nævnt i artikel 9
 - ii) forbrugeren ikke har anerkendt, at vedkommende mister sin fortrydelsesret, når vedkommende giver sit samtykke; eller
 - iii) den erhvervsdrivende har undladt at give bekræftelse i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, eller artikel 8, stk. 7.

[...]«

- 8 Direktivets artikel 16 med overskriften »Undtagelser fra bestemmelserne om fortrydelsesret« bestemmer:

»Medlemsstaterne må ikke give mulighed for at udøve fortrydelsesretten som omhandlet i artikel 9-15 i forbindelse med aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted for så vidt angår følgende:

[...]

- m) levering af digitalt indhold, som ikke leveres på et fysisk medium, hvis udførelsen er påbegyndt med forbrugers forudgående udtrykkelige samtykke og anerkendelse af, at vedkommende dermed mister sin fortrydelsesret.«

Tysk ret

- 9 § 312f, stk. 3, i Bürgerliches Gesetzbuch (den borgerlige lovbog, herefter »BGB«) definerer det digitale indhold som »data, der ikke befinder sig på et fysisk medium, og som fremstilles og leveres digitalt«.

- 10 BGB's § 356 med overskriften »Fortrydelsesret i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted og aftaler om fjernsalg« bestemmer i stk. 5:

»Når der er tale om en aftale om levering af et digitalt indhold, som ikke befinder sig på et fysisk medium, bortfalder fortrydelsesretten også, hvis den erhvervsdrivende er begyndt at opfylde aftalen, mens forbrugeren

- 1. har givet sit udtrykkelige samtykke til, at den erhvervsdrivende begynder at opfylde kontrakten inden udløbet af fortrydelsesfristen, og
- 2. har bekræftet, at han ved at give sit samtykke mister sin fortrydelsesret på tidspunktet for opfyldelsen af aftalen.«

11 BGB's § 357 fastsætter i stk. 8 og 9:

»(8) Hvis forbrugeren fortryder en kontrakt om levering af tjenesteydelser eller om levering af vand, gas eller elektricitet vedrørende ikke nærmere angivne mængder eller levering af fjernvarme eller levering af fjernvarme, skal forbrugeren betale erstatning for værdien af den leverede ydelse indtil fortrydelsesfristens udløb, når forbrugeren udtrykkeligt har krævet af den erhvervsdrivende, at han påbegynder leveringen, inden fortrydelsesfristen udløber. Den ret, der følger af første punktum, foreligger kun, såfremt den erhvervsdrivende i overensstemmelse med § 246a, første afsnit, stk. 2, første punktum, nr. 1-3, i Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (lov om ikrafttrædelse af den borgerlige lovbog) har oplyst forbrugeren herom. For så vidt angår aftaler indgået uden for fast forretningssted består den ret, der følger af første punktum, kun, hvis forbrugeren som omhandlet i første punktum har givet udtryk for sit ønske på et varigt medium. Ved beregningen af værdierstatningen skal der tages udgangspunkt i den samlede aftalte pris. Hvis den samlede pris er for høj, skal værdierstatningen beregnes på grundlag af markedsværdien af den leverede ydelse.

(9) Såfremt forbrugeren fortryder en kontrakt om levering af digitalt indhold, der ikke befinder sig på et fysisk medium, er denne ikke forpligtet til at betale værdierstatning.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 PE Digital, der er et selskab med hjemsted i Tyskland, driver dating-webstedet »Parship« (www.parship.de). Selskabet tilbyder sine brugere to former for medlemsskab, nemlig gratis medlemsskab, som gør det muligt at kontakte andre brugere i meget begrænset omfang, og det såkaldte betalingspligtige »premium«-medlemsskab for en periode på 6, 12 eller 24 måneder. Sidstnævnte medlemsskab gør det muligt for brugerne i perioden for deres medlemsskab at kontakte alle de øvrige »premium«-medlemmer, dvs. mere end 186 000 brugere i Tyskland, og udveksle oplysninger og billeder med disse.
- 13 Et »premium«-medlemskab omfatter bl.a. den såkaldte »kontaktgaranti«, som sikrer etableringen af et vist antal kontakter med andre brugere. Ethvert svar, som den pågældende bruger læser efter en meddelelse, som denne har sendt, samt enhver meddelelse, som denne bruger har modtaget, og hvorefter vedkommende har læst og udvekslet mindst to budskaber med en anden bruger, anses således for at være en kontakt.
- 14 I gennemsnit sendes og modtages 31,3 meddelelser i løbet af den første uge af »premium«-medlemsskabsperioden, 8,9 meddelelser i løbet af den anden uge, 6,1 meddelelser i den tredje uge, 5,1 meddelelser i den fjerde uge og mindre end 5 meddelelser fra den femte uge.
- 15 Hvert medlem modtager umiddelbart efter tilmeldingen automatisk et udvalg af partnerforslag fra samme delstat, som foretages på grundlag af en personlighedstest af en varighed på ca. 30 minutter vedrørende de kvaliteter, vaner og interesser, der er relevante i forbindelse med stævnemøder. I forbindelse med et »premium«-medlemsskab af 12 måneders varighed svarer denne udvælgelse allerede til ca. halvdelen af alle de udvalg af partnerforslag, som medlemmet har modtaget i den indgåede kontrakts løbetid. Algoritmen vedrørende personlighedsprøven blev skabt og udviklet under ledelse af en uddannet psykolog. »Premium«-medlemmerne modtager resultatet af denne test, der udføres pr. computer i form af en »personlighedsbedømmelsesrapport« på 50 sider, som de »basismedlemmer« kan erhverve mod betaling som delydelse.
- 16 Den 4. november 2018 indgik EU som forbruger en »premium«-medlemsskabsaftale med PE Digital for en periode på 12 måneder til en pris af 523,95 EUR (herefter »den omhandlede aftale«). Denne pris var mere end to gange højere end den pris, som PE Digital fakturerede visse af sine andre brugere for en aftale af samme varighed, som blev indgået samme år. PE Digital underrettede i overensstemmelse med kravene i § 246a, første afsnit, stk. 2, første punktum, nr. 1) og 3), i lov om

indførelse af civillovbogen EU om sin fortrydelsesret, og sidstnævnte bekræftede over for PE Digital, at selskabet skulle begynde at levere den ydelse, der var fastsat i nævnte aftale, inden fortrydelsesfristen udløb.

- 17 Efter at EU havde fortrudt den omhandlede aftale den 8. november 2018, fakturerede PE Digital EU et samlet beløb på 392,96 EUR i værdierstatning.
- 18 Ved et søgsmål anlagt ved Amtsgericht Hamburg (byretten i Hamburg, Tyskland) nedlagde EU påstand om tilbagebetaling af samtlige betalinger til PE Digital.
- 19 Den forelæggende ret er af den opfattelse, idet den har støttet sig til Europa-Kommissionens vejledning vedrørende direktiv 2011/83, der blev udarbejdet i juni 2014, navnlig dennes punkt 6.5.1 vedrørende dette direktivs artikel 14, stk. 3, at når den samlede ydelse omfatter særskilte delydelser, som i henhold til kontrakten ikke alle leveres samtidig, skal der tages hensyn til varigheden af hver af disse delydelser ved beregningen af det vederlag, der skal udbetales til den erhvervsdrivende.
- 20 Hvad angår beregningen af »det beløb, der står i forhold til, hvad der er blevet leveret indtil det tidspunkt, hvor [forbrugeren] har underrettet den erhvervsdrivende om udøvelsen af fortrydelsesretten i forhold til alle de ydelser, der er fastsat i aftalen« som omhandlet i artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, påtænker den forelæggende ret at tage hensyn ikke blot til den ydelse, som den erhvervsdrivende har leveret, men også til værdien af den leverede ydelse, som forbrugeren har modtaget.
- 21 Ifølge den forelæggende ret skal det vederlag, som forbrugeren i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 og BGB's § 357, stk. 8, skal betale til den erhvervsdrivende i tilfælde af fortrydelse af den indgåede aftale, for det første beregnes ved at sondre mellem de forskellige delydelser, der er fastsat i aftalen. For det andet skal prisen for de forskellige delydelser fastsættes under hensyntagen til deres værdi for gennemsnitsforbrugeren, henset til aftalens formål, ved hjælp af statistikker vedrørende forbrugernes adfærd. For det tredje skal de beløb, der skal betales for de forskellige delydelser, beregnes ud fra dels mængden af de delydelser, der allerede er leveret, dels værdien af de leverede ydelser. For det fjerde vil en sammenlægning af de således beregnede beløb føre til det samlede beløb, som forbrugeren skal betale.
- 22 I denne henseende kan fremsendelsen af personlighedsbedømmelsesrapporten ved påbegyndelsen af gennemførelsen af den omhandlede aftale ikke desto mindre kvalificeres som en særskilt delydelse som levering af et digitalt indhold, der ikke er leveret på et fysisk medium, hvilket medfører en anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i artikel 14, stk. 4, litra b), nr. ii), og artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83 samt i BGB's § 356, stk. 5, og § 357, stk. 9.
- 23 Denne fortolkning ville imidlertid føre til at nægte forbrugeren retten til at fortryde aftalen og ville således krænke dennes rettigheder.
- 24 I øvrigt er den forelæggende ret under henvisning til artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, sammenholdt med 50. betragtning hertil, af den opfattelse, at en samlet pris, der er dobbelt så stor som den, der faktureres andre brugere for den samme ydelse, ikke er »urimelig høj« som omhandlet i denne bestemmelse, så længe den ikke når markedsværdien af den leverede tjenesteydelse, eller hvis den kun overstiger denne pris lidt.
- 25 På denne baggrund har Amtsgericht Hamburg (byretten i Hamburg) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 14, stk. 3, i [...] 2011/83 [...] henset til 50. betragtning til direktiv 2011/83 fortolkes således, at det »beløb, der står i et rimeligt forhold til det leverede indtil det tidspunkt, hvor forbrugeren har underrettet den erhvervsdrivende om sin udøvelse af fortrydelsesretten,

sammenlignet med fuld opfyldelse af aftalen«, som forbrugeren skal betale, i forbindelse med en aftale, hvorefter der ikke skyldes én enkelt ydelse, men en samlet ydelse bestående af flere delydelser, skal beregnes forholdsmæssigt udelukkende på grundlag af tid, når forbrugeren ganske vist betaler for den samlede ydelse i forhold til tid, men delydelserne leveres i forskelligt tempo?

- 2) Skal artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 fortolkes således, at det »beløb, der står i et rimeligt forhold til det leverede indtil det tidspunkt, hvor forbrugeren har underrettet den erhvervsdrivende om sin udøvelse af fortrydelsesretten, sammenlignet med fuld opfyldelse af aftalen«, som forbrugeren skal betale, også skal beregnes forholdsmæssigt udelukkende på grundlag af tid, når en (del)ydelse ganske vist leveres kontinuerligt, men ved aftaleperiodens begyndelse har en højere eller lavere værdi for forbrugeren?
- 3) Skal artikel 2, nr. 11), i direktiv 2011/83 og artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 [om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester] fortolkes således, at sådanne filer også kan udgøre »digitalt indhold« som omhandlet i artikel 2, nr. 11), i direktiv 2011/83 og artikel 2, nr. 1), i direktiv 2019/770, der stilles til rådighed som delydelse inden for rammerne af en samlet ydelse, der hovedsageligt leveres som »digital tjeneste« som omhandlet i artikel 2, nr. 2), i direktiv 2019/770, med den følge, at den erhvervsdrivende for så vidt angår delydelsen kan bringe fortrydelsesretten i henhold til artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83 til ophør, men forbrugeren, såfremt dette ikke lykkes for den erhvervsdrivende, kan fortryde aftalen som helhed og i medfør af artikel 14, stk. 4, litra b), nr. ii), i direktiv 2011/83 ikke skal betale nogen godtgørelse for denne delydelse?
- 4) Skal artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 henset til 50. betragtning til direktiv 2011/83 fortolkes således, at den samlede pris, der er fastsat for en tjenesteydelse i en aftale, som omhandlet i artikel 14, stk. 3, tredje punktum, i direktiv 2011/83 er »urimelig høj«, hvis den ligger betydeligt højere end den samlede pris, som den samme erhvervsdrivende har aftalt med en anden forbruger for en indholdsmæssigt identisk tjenesteydelse for samme aftaleperiode og også i øvrigt på de samme rammevilkår?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første og det andet spørgsmål

- 26 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at der med henblik på at fastlægge det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale til den erhvervsdrivende, når denne forbruger udtrykkeligt har anmodet om, at opfyldelsen af den indgåede aftale begynder, mens fortrydelsesfristen løber, og udøver sin ret til at fortryde denne aftale, skal tages hensyn til den pris, der er fastsat i nævnte aftale, for samtlige de ydelser, der er fastsat i aftalen, og det skyldige beløb skal beregnes forholdsmæssigt på grundlag af tid, eller om der skal tages hensyn til den omstændighed, at en af de ydelser, der er omfattet af kontrakten, er blevet leveret i det hele, inden retten til fortrydelsen af aftalen udøves.
- 27 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, at når en forbruger, der har anmodet den erhvervsdrivende om, at aftalens opfyldelse begynder inden udløbet af fortrydelsesfristen, i denne sammenhæng gør sin fortrydelsesret gældende, er forbrugeren forpligtet til at betale den erhvervsdrivende »et beløb, der står i et rimeligt forhold til det leverede indtil det tidspunkt, hvor forbrugeren har underrettet den erhvervsdrivende om sin udøvelse af fortrydelsesretten, sammenlignet med fuld opfyldelse af aftalen«. Denne bestemmelse præciserer ligeledes, at »[b]eregningen af det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale [...], sker på grundlag af den samlede pris, der er fastsat i aftalen«.

- 28 Det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, skal i princippet beregnes under hensyntagen til alle de ydelser, der er omfattet aftalen, dvs. hovedydelsen og de delydelser, der er nødvendige for at sikre denne hovedydelse. Når aftaleparterne fastsætter en pris for de leverede ydelser, svarer denne pris nemlig i princippet til samtlige disse ydelser, såvel hovedydelser som delydelser.
- 29 Det er udelukkende i det tilfælde, hvor aftalen udtrykkeligt bestemmer, at en eller flere af ydelserne leveres i det hele fra det tidspunkt, hvor aftalens opfyldelse påbegyndes, og særskilt til en pris, der skal betales separat, at forbrugeren på en hensigtsmæssig måde kan beslutte, om han i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 2011/83 udtrykkeligt skal anmode om, at den erhvervsdrivende påbegynder leveringen af tjenesteydelsen, inden fortrydelsesfristen udløber. Det er således kun i et sådant tilfælde, at der skal tages hensyn til hele den pris, der er fastsat for en sådan ydelse, ved beregningen af det beløb, som skal betales til den erhvervsdrivende i henhold til direktivets artikel 14, stk. 3.
- 30 Den fortolkning, der blev anlagt i denne doms præmis 28 og 29, er i overensstemmelse med det mål, der anføres i fjerde betragtning til direktiv 2011/83, der består i at sikre den rette ligevægt mellem et højt forbrugerbeskyttelsesniveau og virksomhedernes konkurrenceevne (jf. analogt dom af 23.1.2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, præmis 41, af 27.3.2019, slewo, C-681/17, EU:C:2019:255, præmis 39, og af 10.7.2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, præmis 44).
- 31 I det foreliggende tilfælde fastsatte den omhandlede aftale imidlertid ikke en separat pris for nogen ydelse, der kunne anses for at kunne adskilles fra hovedydelsen i henhold til denne aftale.
- 32 Henset til ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 skal fortolkes således, at der ved fastsættelsen af det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale til den erhvervsdrivende, når denne forbruger udtrykkeligt har anmodet om, at opfyldelsen af den indgåede aftale påbegyndes, inden fortrydelsesfristen udløber, og fortryder denne aftale, principielt skal tages hensyn til den pris, der er fastsat i nævnte aftale, for samtlige de ydelser, der er genstand for samme aftale, og det skyldige beløb skal beregnes forholdsmæssigt på grundlag af tid. Det er kun i det tilfælde, hvor det udtrykkeligt fremgår af den indgåede aftale, at en eller flere af ydelserne fra det tidspunkt, hvor kontrakten påbegyndes, i det hele leveres særskilt til en pris, der skal betales separat, at der skal tages hensyn til hele den pris, der er fastsat for en sådan ydelse, ved beregningen af det beløb, som skal betales til den erhvervsdrivende i henhold til dette direktivs artikel 14, stk. 3.

Det fjerde spørgsmål

- 33 Med det fjerde spørgsmål, som herefter skal behandles, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilke kriterier der skal anvendes ved vurderingen af, om den samlede pris er urimelig høj som omhandlet i artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83.
- 34 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af denne bestemmelse, at »[e]r den samlede pris urimelig høj, beregnes det forholdsmæssige beløb på grundlag af markedsværdien af det leverede«.
- 35 Den pågældende bestemmelse skal fortolkes i lyset af 50. betragtning til direktiv 2011/83, hvoraf fremgår, at markedsværdien bør fastsættes ved at sammenligne prisen på en tilsvarende tjenesteydelse ydet af andre erhvervsdrivende på tidspunktet for aftalens indgåelse.

- 36 Det følger heraf, at alle de omstændigheder, der vedrører markedsværdien af den leverede tjenesteydelse, er relevante med henblik på at vurdere den eventuelle uforholdsmæssige karakter af den samlede pris, dvs. sammenligningen med såvel den pris, som den pågældende erhvervsdrivende forlanger af andre forbrugere på de samme betingelser, som med prisen for en tilsvarende ydelse leveret af andre erhvervsdrivende.
- 37 Henset til ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, sammenholdt med 50. betragtning hertil, skal fortolkes således, at der med henblik på at vurdere, om den samlede pris er urimelig høj som omhandlet i denne bestemmelse, skal tages hensyn til prisen for den ydelse, som den pågældende erhvervsdrivende tilbyder andre forbrugere under de samme betingelser, samt prisen på tilsvarende ydelser leveret af andre erhvervsdrivende på tidspunktet for kontraktens indgåelse.

Det tredje spørgsmål

- 38 Med det tredje spørgsmål, som skal behandles som det sidste punkt, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilken konsekvens der med henblik på fastsættelsen af det beløb, som forbrugeren i overensstemmelse med artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83 skal betale til den erhvervsdrivende, skal drages af den omstændighed, at en af de ydelser, der er genstand for den indgåede aftale, vedrører levering af et digitalt indhold, der ikke er leveret på et fysisk medium, og som ikke kan gøres til genstand for forbrugers fortrydelsesret i henhold til dette direktivs artikel 16, litra m).
- 39 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, består den ydelse, der er genstand for det tredje spørgsmål, i at give forbrugeren den i denne doms præmis 15 nævnte personlighedsbedømmelsesrapport.
- 40 I denne henseende er den forelæggende ret i tvivl om relevansen i hovedsagen af artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, hvorefter medlemsstaterne ikke fastsætter en fortrydelsesret for så vidt angår aftaler om fjernsalg vedrørende levering af digitalt indhold, som ikke leveres på et fysisk medium, hvis udførelsen er påbegyndt med forbrugers forudgående udtrykkelige samtykke og anerkendelse af, at vedkommende dermed mister sin fortrydelsesret.
- 41 Hvad angår »digitalt indhold« bemærkes, at artikel 2, nr. 11), i direktiv 2011/83 indeholder følgende definition deraf: »data, der er produceret og leveret i digital form«.
- 42 Det anføres i 19. betragtning til direktivet, at »[d]igitalt indhold betyder data, der er produceret og leveret i digital form, såsom computerprogrammer, applikationer, spil, musik, videoer eller tekster, uanset om der opnås adgang hertil via downloading eller streaming, fra et fysisk medium eller på nogen anden måde«.
- 43 Artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, som udgør en undtagelse til fortrydelsesretten, skal som en EU-retlig bestemmelse, der begrænser de rettigheder, der er blevet tillagt af beskyttelseshensyn, fortolkes strengt (jf. i denne retning dom af 14.5.2020, NK (Projektering af et enfamiliehus) Kušionová, C-208/19, EU:C:2020:382, præmis 40 og 56 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Under disse omstændigheder skal det fastslås, at en tjeneste som den, der leveres fra det i hovedsagen omhandlede dating-websted, der gør det muligt for forbrugeren at skabe, behandle eller lagre data i digital form eller at få adgang hertil, og som muliggør deling eller enhver anden interaktion med data i digital form, der er downloadet eller skabt af forbrugeren eller andre brugere af denne tjeneste, ikke som sådan kan anses for levering af et »digitalt indhold« som omhandlet i artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, sammenholdt med direktivets artikel 2, nr. 11), og 19. betragtning dertil.

- 45 Ligeledes kan udarbejdelsen i forbindelse med et dating-websted af en personlighedsbedømmelsesrapport som den, der er omhandlet i denne doms præmis 15, heller ikke anses for at være omfattet af den undtagelse, der er fastsat i artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, sammenholdt med direktivets artikel 2, nr. 11).
- 46 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, sammenholdt med direktivets artikel 2, nr. 11), skal fortolkes således, at udarbejdelsen i forbindelse med et dating-websted af en personlighedsbedømmelsesrapport på grundlag af en personlighedstest udført af webstedet ikke udgør levering af et »digitalt indhold« som omhandlet i denne bestemmelse.

Sagsomkostninger

- 47 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 14, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, skal fortolkes således, at der ved fastsættelsen af det forholdsmæssige beløb, som forbrugeren skal betale til den erhvervsdrivende, når denne forbruger udtrykkeligt har anmodet om, at opfyldelsen af den indgåede aftale påbegyndes, inden fortrydelsesfristen udløber, og fortryder denne aftale, principielt skal tages hensyn til den pris, der er fastsat i nævnte aftale, for samtlige de ydelser, der er genstand for samme aftale, og det skyldige beløb skal beregnes forholdsmæssigt på grundlag af tid. Det er kun i det tilfælde, hvor det udtrykkeligt fremgår af den indgåede aftale, at en eller flere af ydelserne fra det tidspunkt, hvor kontrakten påbegyndes, i det hele leveres særskilt til en pris, der skal betales separat, at der skal tages hensyn til hele den pris, der er fastsat for en sådan ydelse, ved beregningen af det beløb, der skal betales til den erhvervsdrivende i henhold til dette direktivs artikel 14, stk. 3.
- 2) Artikel 14, stk. 3, i direktiv 2011/83, sammenholdt med 50. betragtning hertil, skal fortolkes således, at der med henblik på at vurdere, om den samlede pris er urimelig høj som omhandlet i denne bestemmelse, skal tages hensyn til prisen for den ydelse, som den pågældende erhvervsdrivende tilbyder andre forbrugere under de samme betingelser, samt prisen på tilsvarende ydelser leveret af andre erhvervsdrivende på tidspunktet for kontraktens indgåelse.
- 3) Artikel 16, litra m), i direktiv 2011/83, sammenholdt med direktivets artikel 2, nr. 11), skal fortolkes således, at udarbejdelsen i forbindelse med et dating-websted af en personlighedsbedømmelsesrapport på grundlag af en personlighedstest udført af webstedet ikke udgør levering af et »digitalt indhold« som omhandlet i denne bestemmelse.

Underskrifter